

(המשך מעמוד 9)

סיבת עיתונאים מאולתרת, ושם הצהיר הצהרות באווני הנציגים של יותר ממאה כליתיקשורות בעולם. לא נעדר כה מסיבת עיתונאים מטעם הפלסטינים.

הסתבר שאלה הגיעו בניתיים. אולם לא עמד בראשם איש בכיר מתונים, וגם מוחמד מילחם, שהיה אמור לעמוד בראש המשיחת של אשף, נשאר בבוקרשט, כביכול לשם שיחות עם ניקולאי צ'אושסקו, שליט רומניה. כאותו בוקר נודע כי שגרירות רומניה בביירות נפגעה בפיצוץ יום קודם לכן. מבצעי הפיגוע: אנשי אברנידאל. כמו ממשלת ישראל, התנגד גם זה למיפגש.

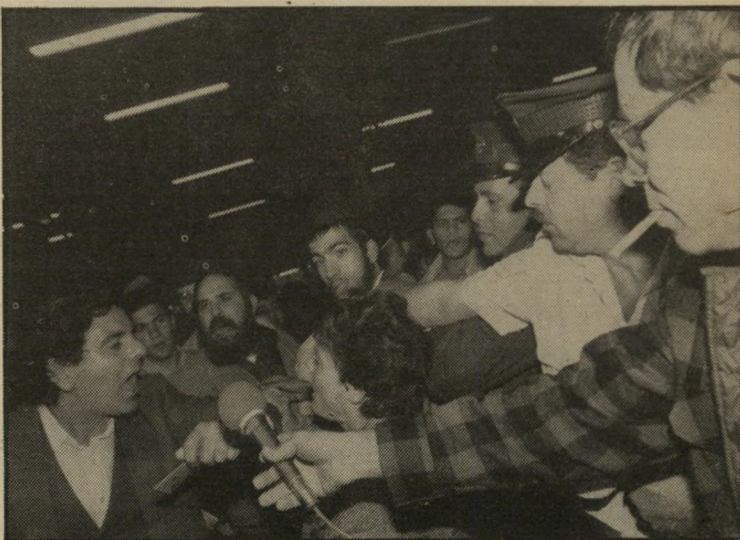
בראש המישלחת הפלסטינית הועמד מד אדם הנושא כתואר של תת-אלוף במילואים של צבא השיחרור הפלסטיני.

הציעו לפתע לערוך קבלת פנים לשתי המישלחות. זה נראה קצת מוזר, שהרי סביר היה לערוך קבלת פנים אחרי הסיום המוצלח. אך מכיוון שממילא לא היה מה לעשות, נערכה קבלת פנים בקומה השמינית של המלון. את ההומור סיפק אמנון זכרונ, היועץ המישפטי, שבא מלכתחילה כדי למנוע הפרת חוק. הוא הסתובב כשעל דש מיקטרונ שלטינייר מאולתר, ובו נאמר באנגלית ובערבית: "פלסטינים, נא לא לגשת אליי" בערבית נוספו גם המילים: "בגלל החוק הישראלי".

הנשיא נעלם

בניתיים נערכו הסידורים באר לסהמיפגש. לפי הצעת זכרונ, הוכנו שני שולחנות ארוכים, אחד לכל

בנמלה העתופה, בעת יציאת המישלחת. בחסות המישטרה נערכה במקום הפגנה אלימה של אנשי כ"ך, ובראשה גליה תמס. היא מחליפה בתמונה צעקות עם חברי המישלחת. דויד אישי-שלום.

מישלחת, וכיניהם מעין פרגור נמוך, המורכב מעצמי פרחים. הוא נועד לסמל שאין "מגע". הצלע השלישית, שהשלימה את צורת האות חית, היתה שולחן הנשיאות. ולידו שלושה כיסאות: אחד ליו"ר הרומני, נציג המדינה, ואחד לכל אחד משני ראשי המישלחות.

בשעה 6 החל סופי-סוף המיפגש. כרגע האחרון התגלתה עובדה מוזרה: היו"ר הרומני נעלם, ויחד עימו הכיסא שלו וכל הרומנים האחרים. אלה, שי נשאו קודם לכן תג שציין אותם כמישיחת הרומנית (האות הלטינית ר'), נשא לפתע תג פ' (עיתונות) ונטמעו בקרב שאר העיתונאים. שני הכיסאות הנותרים נועדו לראי

טיני. זהו צבא סדיר הכפוף להלכה לאשף, אך חטיבותיו מסופחות למי עשה לצבאות הערביים השונים. בריגד ריד עבראליחאיה היה מפקד בחטיבה המסופחת לצבא הירדני. הוא מקובל על המישטר הירדני, ונשאר כנציג אשף כעמאן, אחרי שנציגים אחרים סולקו. כיום הוא מכהן כחבר הוועד הפועל של אשף בראש מחלקתו הכלכלית — משרה מקבילה לזו של שראוצר.

הכל חשו שמאחורי הקלעים קורה משהו בלתי מוסרי, שיש עיכוב. אך אראפער היה לחץ מילה מפי הרומנים.

אלה ניסו לאלתר. אחרי הצהריים, אחרי שחלפו שעות בחוסר מעש,

בשעת ארוחת הערב הממושכת התיידדו חברי המישלחות. ב"תמונה: לטיף דורי מרים כוס. בעומדו מאחורי וליד

היו מודעים לכך. שורה של החלטות גרמו בסופו של דבר לצימצום היחוס הגדולה למימדים מידעיים.

החלטות מיסתוריות

היוזמה התחילה לפני קבלת ההחלטות, ובלי קשר איתו. בכינוס ש נערך מטעם הארץ בווינה בימים הראשונים של חודש יולי (העולם הזה 16.7), השתתפה מישלחת ישראלית גדולה, ובה כמה קבוצות של צעירים מיוזמים כגון המיארך אל השלום, החזית המיזרחית והוועד לדיאלוג ישראל-פלסטיני מיסודם של בני עדות המיארך.

אנשי הקבוצות האלה שוחחו עם נציגי אשף שבאו לכינוס. אלה גילו עניין רב ביותר בהתעוררות של ישראל לים ממוצא יהודי מזרחי בכיוון השלום, והבטיחו לשקול את הצעתם ליד רוח פגישה.

פגישה כזאת עמדה להיערך בפברואר עוד לפני קבלת החוק, אבל התוכנית נשארה מעורפלת ולא יצאו לפועל. בעיקר בגלל המצב הפנימי באשף עצמו.

עם קבלת החוק השתנה הכיוון. בארץ נוצרה רדישה ספונטאנית להפיק את החוק, כדי להפגין נגד אופי האנטי-דמוקרטי, המכוון למנוע מגע שלום. ראשי המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, ש קיימו את המגעים בעשר השנים האחרונות, החליטו להכין פגישה כזאת שלא בלחץ של זמן, אחרי הכנה פוליטית ומעשית מדוקדקת. אחרים סברו כי יש לעשות משהו מיידי, כל עוד החוק טרי.

בשלב זה קרו כמה דברים מסתוריים, שגם עתה לא ברור מי החליט עליהם וכיצד.

כך, "הוחלט", מבלי שיהיה ברור מי החליט, לערוך את המיפגש ברומניה. בדיועבר הסתבר כי בכך הפכו השליטות הרומנים לבעלי-החלטת על היד מה כולה. ממילא ניתנה למיפלגה הקרמוניסטית הישראלית, שיש לה מהלכים ברורים העליונים ברומניה, שליטה עקיפה. בצד השני היתה התוצאה דומה: בארצות הקומוניסטיות נמצאים מוסדות אשף בידי השליטה. הקיצוני, וברומניה מיוצג אשף על-ידי השוליים השמאליים של תנועת פת"ח. "החלטה" אחרת היתה שלא לשתף במישלחת שום אדם התופס עמדה בכירה במיפלגה כלשהי. ההחלטה נראתה סבירה, מכיוון שלא היה עניין להטביע על המישלחת חותם מיפלגתי (המשך בעמוד 42)

שזאת היתה אמתלה בלבד. הסיכון הזה היה מוכן מראש. האמת היא שצ'אר שסקו נרתע מכל העניין — אם בגלל הלחץ הישראלי המאסיבי, אם בגלל ההרכב המצומצם של המישלחות. גם הורדת הפרופיל מצד אשף, שתורץ בשיחות פרטיות על-ידי הפחד מאברנידאל, נובעת מהרכב המישלחת. היה ברור מראש שאברנידאל יעשה את הכל כדי למנוע את המיפגש ולהתנכל למשתתפיו. לא היה צורך לנסוע לרומניה כדי לעמוד על כך.

חברי הוועד לחקירה

באמצע הלילה העירו את לטיף דורי בחדרו כדי לבשר לו שזה מישלחת יכולה לישון עד הבוקר. היציאה תהיה רק בשעה 9 וחצי. ואכן, המטוס שהמריא מבוקרשט בשעה 6 בבוקר, ושמו היה להגיע ארצה ב-8.45, הועבר לקונסטנצה. שם המתונו הנוסעים התמימים ארבע שעות על הקרקע, עד שהגיעה המישלחת ועברה את כל הבדיקות. המטוס הגיע לישראל ב-2 בצהריים.

זה לא הרתיע את הקומנדרו הצרור של כהנא, שהופיע כמזופה כדי לצעוק, לנופף אגרופים ולהצטלם לטלוויזיה הישראלית. מה שלא היה צפוי היתה החלטת המישטרה לאפשר לכמה מהם להיכנס לאולם הנוסעים הנכנסים, מקום שהוא סגור לפני כל קהל. שם נערכה ההפגנה הבלתי חוקית בחסות המישטרה.

באותה שעה הצטוו לטיף דורי בגסות לבוא אל חדר המישטרה בבניין. שם נמסר לו על-ידי קצין נייר: הזמנה להתייצב במישטרה לחקירה שבוע לאחר מכן. אותה הזמנה נמסרה גם לשלושה חברים אחרים של המישלחת: ראובן קמינר, יעל לוטן ואליעזר פילר.

בחירת הארבעה מתוך ה-21 היתה מאלפת מאוד. כמלון ברומניה בחרה המישלחת בפעם הראשונה כוועד. כל ארבעת חברי הוועד הוזמנו לחקירה. המסקנה הבלתי נמנעת: בתוך המישלחת היה סוכן של השלטונות. וההסבר מסר על הבחירה עוד בהיותו ברומניה. התנהגות השליטות בארץ היתה מתחכנת ביותר. היא מנעה מהמישלחת דבר שפחות חלק מחבריה שאפו לו: רמת-יואציה של המיפגש ועימות ראוותני עם החוק. מישור החליט לשים את כל העניין על אש קטנה, למנוע פירסום עולמי ולהפחית עוד יותר מערכו של המיפגש.

בדיועבר התברר כי כבר מראשית היוזמה היו עוזרים נאמנים לכוונה זו של ממשלת ישראל, אף שהיוזמים לא

שי המישלחות, אך בנסיבות שנוצרו העדיפו אלה לשבת עם מישלחותיהם. למיפגש לא היה יור, והמישלחות דיברו — בניגוד למתוכנן — זו אל זו. המיפגש הרישמי נמשך רק שעה וחצי. נישאו בו הדברים הצפויים, כששני הצדדים מרברים על שלום. היו"ר הפלסטיני נשא נאום שבו לא הוזכר במפורש את "המאבק המזויין", אלא את "כל צורות המאבק", ולפי הישראלים גם לא הוזכר את המילה "ציונות".

החלק הלכני ביותר של האירוע היה, כרגיל במיפגשים כאלה, ארוחת הערב המשותפת. חברי שתי המישלחות התערבבו חיש מהר אלא כאלה, ערכו היכרות ושוחחו על עניינים אישיים ופוליטיים. הארוחה נמשכה יתר משלוש שעות עד אחרי חצות, וחלק מן המסובים עברו משם לבר.

המיסכן היחיד היה אמנון זכרונ, שלא נכנס לארוחה, כדי להימנע ממגע. הוא נשאר בחוץ והפציר במלצרים ובחברי המישלחת להוציא לו אוכל. לשווא. הוא נשאר רעב.

גם בארוחה זו נשארו הרומנים בצד. הם סעדו בנפרד, ליד שולחן משלהם. היה ברור כי הם קיבלו הוראה מפורשת להימנע מכל מעורבות במיפגש. התיי רוצ היה, באופן בלתי-רשמי, שהפיגוע בשגרירות בביירות הפריע. אך ברור

המישלחת

המישלחת הישראלית מנתה 21 חברים. נספחו אליה עורכיהן אמנון זכרונ, כיועץ מישפטי ולא השתתף בפגישות, ושבעה עיתונאים מטעם כליתיקשורת ורים. (מכאן המיספר 29, שהופיעה בכמה פירוטמים).

- אלה חבריה:
- למחף דורי, לשעבר ראש המחלקה הערבית במפ"ם, כרגע בלי תפקיד במפ"ם. ראש המישלחת וחברה.
- חברי רק"ח: יפה גביש, נציגת רק"ח בנעמת; ירון בקר, חבר ותיק הכותב לעיתים מזמנות בביטאון רק"ח: רות לוי, משוררת, חברת רק"ח: אליעזר פילר, פרש בשעתו מרק"ח וחזר אליה, חבר קיבוץ ידנה.
- אנשי ש"י. קבוצה הקשורה ברק"ח: ראובן קמינר, לשעבר מזכיר המיפלגה הקומוניסטית, ותרזה ויזל.
- פרץ קידר, סופר ומתרגם. מאוהרי רק"ח.
- שימחה פלמן, מוזהיקי מפ"ם, לשעבר פעיל של מפ"ם בעניינים ערביים, מייסד ניו-אוטלוק והמרכז הבינלאומי לשלום. פרש ממפ"ם.
- אנשי על המשמר: עודד ליפשיץ, כתב בכיר, שהצטיין באינטראקציות לערבים, אבשלום קורה, אפי לנדאו, הצלם אנדרה ברוטמן.
- דודי דרין, חבר קיבוץ של מפ"ם.

- דב ירמיה, אלוף-מישנה (מיל'), בלתי-תלוי, יור הוועד נגד הגזענות.
- יעל לוטן, סופרת ועיתונאית, עורכת המדור הספרותי של על המשמר. בתו של בנימין לובוצקי-אליאב (מנהיג רוויזיוניסטי שעבר אחרי קום המדינה למיפלגת-העבודה).
- אדם קלר, איש הרשימה המתקדמת, ולא קיבל כרטיס מן המישלחת ונסע על-חשבון עצמו.
- יצחק חסון ואשתו שרה, פעילים בגופים חילוניים.
- דודי אישי-שלום, בלתי-תלוי, מזהה את עצמו עם קבוצת המיארך אל שלום, אך נסע בניגוד לרצונו.
- סנדרה גרטלר, פעילת-שלום בלתי-תלוי, יוצאת רומניה (קיוותה להיפגש שם עם מישפחתה, אך לא הצליחה בכך).
- המישלחת הפלסטינית:
- עבדאללה אק אל-יחיא, חבר הוועד-הפועל של אשף וראש המחלקה הכלכלית, תת-אלוף במ"ד לואים של צבא-השיחרור הפלסטיני (חטיבות סדירות המסופחות לצבאות הערביים השונים). נציג האירגון בירדן.
- עזימאד שקר, בן הכפר סח'ין בגליל, בוגר האוניברסיטה העברית, המומחה של יאסר ערפאת לעניינים ישראליים.
- פואד אל-ביטאר, נציג אשף באתונה (בעל מעמד של שגריר מואמן), חבר הוועד המרכזי (ההוועד המהפכני) של פת"ח.
- שאר חברי המישלחת ידועים פחות.